

Forord

Språk i Norden er en årbok for språknemndene i Norden, og publiseres nå bare elektronisk på nettsidene til Nettverket for språknemndene. Lenken er sprogkoordinationen.org. Årboka har kommet ut og hatt samme navn fra 1970. Den blir redigert av de nordiske sekretærene i språknemndene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Hovedredaktøren for dette nummeret er fra Norge.

De fleste artiklene i årboka er basert på innlegg som ble holdt på det årlige nordiske språkmøtet. I tillegg har redaksjonen bedt om noen artikler som utfyller årbokas tema.

Det 60. nordiske språkmøtet ble arrangert i Akureyri 28.–29. august 2013 av Nordisk språkkoordinasjon i samarbeid med Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum. Temaet for årets språkmøte var de nordiske språkernes framtid i informasjonsteknologien. Noen innlegg presenterte status for språkteknologien for sitt språk, mens andre presenterte konkrete prosjekter og resultater. Noen innlegg presenterte arbeidet med tilrettelegging av språkressurser ("rådata" for å lage produkter og tjenester), og andre presenterte hvilke erfaringer de hadde med innføring av språkteknologiske produkter og tjenester.

Knut Kvale gir et oversyn over historikk og nåværende status for norsk taleteknologi. Peter Juel Henriksen presenterer erfaringer med innføring og bruk av talegjenkjenning i danske kommuner. Sverige var tidlig ute med språkteknologisk forskning og innsamling av språkressurser, og Lars Borin og Rickard Domeij gir oss en statusrapport om hvor langt de har kommet pr. 2013.

Språkteknologien gir muligheter for å kombinere tekst og tale i leksikon, ordbøker osv. Margunn Rauset viser hvordan det nordiske ordbokverket ISLEX har utnyttet språkteknologien til beste for brukerne ved å kombinere ordinære ordbokartikler med tale og bilde. Auður Hauksdóttir går et skritt videre ved å presentere språkverktøyet frasar.net, som er en type verktøy de fleste vil ha nytte av når de skal lære seg et nytt språk. Dette verktøyet kan brukes mellom dansk og islandsk.

Det islandske ordklasseoppmerkede korpuset som Sigrún Helgadóttir

skriver om, er en type språkressurs som er viktig underlag for utvikling av språkteknologiske produkter og tjenester.

Sjur Nørstebø Moshagen og Per Langgård gir status for henholdsvis samisk (Moshagen) og grønlandsk språkteknologi (Langgård). Krister Lindén presenterer den finske delen av det europeiske infrastrukturprosjektet CLARIN (Common Language Resources and Technology Infrastructure). CLARIN har som mål å gjøre digitale språkressurser tilgjengelige for forskere innen humaniora og samfunnsvitenskap.

Sabine Kirchmeier-Andersen skriver om hvilken rolle språknemndene kan, og bør, spille når det gjelder utvikling av språkteknologien, og hvor viktig det er at nettopp språknemndene deltar i dette arbeidet for å sikre produkter og tjenester på våre respektive språk.

I flere numre har vi hatt en artikkel som blir kalt "Språk i fokus", og i dette nummeret skriver Jóhannes B. Sigtryggsson om islandsk.

I 2013 hadde Dansk Sprognævn oppgaven som nordisk språkkordinator etter at Bodil Aurstad tok permisjon fra stillingen for å tiltre en annen stilling. Anne Kjærgaard og Sabine Kirchmeier-Andersen oppsummerer det nordiske språksamarbeidet i 2013.

Hulda Zober Holm tiltrådte som nordisk språkkordinator mot slutten av 2013, og redaksjonen har bedt henne presentere Nordisk ministerråds rammer og planer for det nordiske språksamarbeidet og Nordisk språkkordinasjon for perioden 2014 til 2018.

Som alltid publiseres en bibliografi over ny språklitteratur fra de nordiske landene, og i år har vi utvidet med en oversikt fra Færøyene og en fra det samiske språkområdet.

Redaksjonen for Språk i Norden 2014 har bestått av: Jóhannes B. Sigtryggsson (Stofnum Árna Magnússonar í íslenskum fræðum), Pia Jarvad (Dansk Sprognævn), Rickard Domeij (Språkrådet, Sverige), Torbjørg Breivik (Språkrådet, Norge) og Anna Maria Gustafsson (Institutet för de inhemska språken (Focis)).

Oslo i juli 2014
Torbjørge Breivik
hovedredaktør